

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS – 4100-001-06/2014
P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 87, F +48 22 444 56 98
kps@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. Wykonanie planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2013 r.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

Kontrolerzy

1. Bożena Matyjasiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89356 z dnia 7 stycznia 2014 r.
2. Kazimierz Laskus, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 85548 z dnia 7 stycznia 2014 r.
3. Tomasz Marcin Grudziński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85549 z dnia 7 stycznia 2014 r.
4. Marek Ryszard Przystolik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85550 z dnia 7 stycznia 2014 r.

(akta kontroli t. 1, str. 1-8)

Jednostka kontrolowana Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zwany w dalszej treści *PFRON*, lub *Funduszem*, 00-828 Warszawa, Al. Jerozolimskie II 13.

Kierownik jednostki kontrolowanej Pani Teresa Hernik Prezes Zarządu PFRON od dnia 6 marca 2014 r., w okresie od 16 sierpnia 2013 r. do 5 marca 2014 r. obowiązki Prezesa Zarządu PFRON pełnił Pan Jacek Brzeziński Zastępca Prezesa PFRON, wcześniej funkcję Prezesa Zarządu PFRON pełnił Pan Wojciech Skiba (w okresie od 19 czerwca 2008 r. do 15 sierpnia 2013 r.).

(akta kontroli t. 1, str. 9-20)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- zrealizowanie zgodnie z planem finansowym zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej *ustawą o rehabilitacji*² zarówno co do ich zakresu przedmiotowego, jak i wysokości zaplanowanych wydatków;
- skuteczne działania mające na celu wyegzekwowanie należnych wpłat;
- prawidłowe wydawanie decyzji określających wysokość zobowiązań i udzielających ulg we wpłatach na PFRON oraz prawidłowe dokonywanie odpisów aktualizacyjnych.

Roczne sprawozdania z wykonania planu finansowego i kwartalne sprawozdania, w zakresie operacji finansowych były sporządzane terminowo i rzetelnie.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność i dotyczyły m.in.:

- naruszenia w sześciu spośród 34 objętych kontrolą przypadków, miesięcznego lub dwumiesięcznego terminu do przeprowadzenia postępowania określonego w art. 139 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa³, zwanej dalej *ordynacją*,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, ze zm.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.

a także art. 140 tej ustawy, poprzez niezawiadomianie stron w każdym przypadku o niezalutowaniu sprawy w terminie i niepodawanie przyczyn jego niedotrzymania;

- niewskazywania nowego terminu zalutowania sprawy w sześciu decyzjach określających oraz dwóch o udzieleniu ulg we wpłatach na PFRON, z 31 decyzji objętych kontrolą w tym zakresie,
- prowadzenia przez Dział Windykacji ewidencji windykowanych zaległości pozostałych według wartości początkowej, nie uwzględniającej dokonanych wpłat, odsetek oraz kosztów egzekucyjnych,
- błędów formalnych w zakresie: dekretacji i sposobu nanoszenia korekt, błędnych opisów merytorycznych, braku weryfikacji poprawności zapisów dokonanych przez wystawców faktur przyjętych przez jednostkę do zapłaty, (w przypadku 26 spośród 119 dowodów księgowych), co było niezgodne z art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴, zwanej dalej *ustawą o rachunkowości*,
- przypadków przekroczenia określonego kwotowo zakresu udzielonego upoważnienia do zatwierdzania dowodów księgowych w imieniu kierownika jednostki (dotyczy czterech na 119 dowodów),
- zaewidencjonowania czterech (ze 119) dowodów księgowych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych w odniesieniu do daty operacji gospodarczych, których dotyczyły, co było niezgodne z art. 20 ustawy o rachunkowości.

NIK zwraca uwagę, iż wniosek sformułowany po kontroli wykonania planu finansowego PFRON w 2012 r.⁵, dotyczący określenia w instrukcji emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych terminów na dokonanie potwierdzenia dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez właściwe komórki Biura PFRON nie został w pełni zrealizowany.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie i zmiany w planie przychodów i wydatków

Opis stanu faktycznego

W 2013 r. PFRON był państwowym funduszem celowym posiadającym osobowość prawną⁶.

Fundusz opracował dokumenty planistyczne dotyczące przychodów i wydatków zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013⁷. Uwzględniono w nim również wskaźniki makroekonomiczne, określone w dwóch pismach Ministerstwa Finansów z 20 czerwca 2012 r., założenia przyjęte przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, a także kwotę dotacji celowych budżetu państwa na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, na zrekompensowanie gminom utraconych dochodów oraz na finansowanie projektów z udziałem środków UE. W ustawie budżetowej na 2013 r. z dnia 25 stycznia 2013 r.⁸ określono dla PFRON przychody w kwocie 4.951.465 tys. zł i wydatki w kwocie 5.088.906 tys. zł, tj. w kwotach zgodnych z opracowanym przez PFRON projektem planu finansowego.

W trakcie 2013 r. Zarząd Funduszu dokonał dwóch zmian w zakresie wydatków – po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych⁹ oraz zgody Ministra Finansów¹⁰. Zmiany te polegały na przeniesieniu wydatków w ramach realizowanych zadań pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu. Były one uzasadnione m.in. wpływem większej niż prognozowano ilości wniosków o refundację składek na ubezpieczenia społeczne oraz

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 330

⁵ Wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 16 kwietnia 2013 r., znak: KPS-4100-07-01/2013.

⁶ Z dniem 13 września 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 178, poz. 1061), która pozostawiła Fundusz w jego obecnym statusie organizacyjno-prawnym do końca 2014 r.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 628.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 169.

⁹ Opinie: nr 66 z 23 maja 2013 r. i nr 82 z 19 listopada 2013 r.

¹⁰ z 9 maja 2013 r. i z 14 listopada 2013 r.

koniecznością zabezpieczenia prawidłowej realizacji zadania „Realizacja działań wyrównujących różnice między regionami” w zakresie likwidacji barier w zakładach opieki zdrowotnej, w urzędach i placówkach edukacyjnych w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.

Stan Funduszu w dniu 1 stycznia 2013 r. wynosił 699.856,8 tys. zł, tj. o 179.224,8 tys. zł (o 34,4%) więcej, niż planowano w ustawie budżetowej na 2013 r., oraz o 59.299,4 tys. zł (o 9,3%) więcej, niż na początek 2012 r. Na stan Funduszu składały się głównie środki pieniężne (z lokatami) w kwocie 597.769,1 tys. zł.

Największy wzrost w stosunku do planu dotyczył środków pieniężnych (83,2%) i wynikał z faktu, iż na etapie planowania przychodów i wydatków Funduszu w 2013 r. zakładano, że stan Funduszu na początek 2013 r. będzie niższy, niż wykonanie stanu Funduszu na początek 2012 r. o 119.925 tys. zł. Przy konstruowaniu planu na 2013 r. zakładano również, iż Fundusz wykorzysta w 2012 r. na pokrycie wydatków kwotę 5.032.636 tys. zł, zaś faktyczna realizacja wydatków była niższa, i wyniosła 4.836.306 tys. zł. Wpłynęło to bezpośrednio na faktyczny, wyższy stan Funduszu na początek 2013 r., w tym stan środków pieniężnych.

W dniu 31 grudnia 2013 r. stan Funduszu wynosił 457.784,5 tys. zł, tj. o 33.365,5 tys. zł więcej od planu wg ustawy budżetowej (7,9%) i o 242.072,3 tys. zł, tj. o 34,6%, mniej od stanu Funduszu na 1 stycznia 2013 r. Największy wzrost dotyczył środków pieniężnych (o 104,2%).

Stan Funduszu na koniec 2013 r. był niższy, niż na początku roku, ale jednocześnie był wyższy do wartości zaplanowanej. Główną przyczyną było zrealizowanie wydatków i przychodów Funduszu w wysokości niższej, niż zakładano.

(akta kontroli str. t. 1, str. 21-387, t. 3, str. 1-94, t. 5, str. 1-3, 6-19, 73-173)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie przychodów i wydatków PFRON w 2013 r.

2. Wykonanie przychodów

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zrealizowane w 2013 r. przychody w wysokości 4.617.823,5 tys. zł były niższe o 333.642,5 tys. zł, tj. o 6,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej oraz niższe o 271.532,6 tys. zł, tj. o 5,6% od osiągniętych w 2012 r. Przyczyną niezrealizowania przychodów z tego tytułu, było niższe niż planowano przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2013 r. (3.650 zł, zamiast 3.765 zł). Ponadto niezrealizowanie planu przychodów wynikało z wykorzystania przez pracodawców wyższych ulg¹¹, niż oszacowano do prognozy przychodów na 2013 r., oraz ze wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych¹², co powodowało niższe wpłaty na PFRON. Głównym źródłem przychodów były obowiązkowe wpłaty pracodawców¹³ w wysokości 3.632.831,2 tys. zł, co stanowiło 90,4% planu i 78,7% przychodów ogółem.

Drugim, co do wielkości, źródłem przychodów (16,1%) była dotacja z budżetu państwa w kwocie 745.360 tys. zł, w tym 721.562,8 tys. zł dotacji dla Funduszu na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych¹⁴ oraz 23.797,2 tys. zł na zrekompensowanie gminom 50% utraconych dochodów na skutek zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzonych zakładów pracy chronionej lub zakładów aktywizacji zawodowej z podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych.

Dotacja celowa ze środków UE¹⁵ na realizację programów z udziałem środków UE na rzecz osób niepełnosprawnych przewidzianych do wdrożenia w danym roku wyniosła

¹¹ Na podstawie art. 22 ustawy o rehabilitacji.

¹² W 2013 r. liczba etatów zatrudnionych osób niepełnosprawnych wzrosła o 1.357,70, tj. o 2,4% (z 57.019,63 na koniec 2012 r. do 58.377,33 na koniec 2013 r.)

¹³ Określone w art. 21 ust. 1, 23, 31 ust. 3 pkt 1a i art. 33 ust. 4a, 7 i 7a ustawy o rehabilitacji.

¹⁴ Określona w art. 46a ust. 1 ustawy o rehabilitacji.

¹⁵ na podstawie art. 47 ust. 1 ust. 2 ustawy o rehabilitacji

35.646 tys. zł, tj. 100,07% planu. Wyższe wykonanie dotacji wynikało z wyższej o 26,4 tys. zł kwoty dotacji przekazanej przez Instytucję Pośredniczącą w związku z przesunięciem środków w ramach Priorytetu I przez IP2 na Poddziałanie 1.3.6.

Pozostałe przychody wyniosły 196.602 tys. zł, co stanowiło 134,2% planu i dotyczyły głównie 58.608,5 tys. zł odsetek od nieterminowych wpłat na PFRON i pozostałych odsetek, 54.871,2 tys. zł wpływów z lat ubiegłych oraz 53.124,2 tys. zł z przywrócenia uprzednio dokonanego odpisu aktualizacyjnego wartość należności.

(akta kontroli t. 2, str. 1-22, 507-508)

2.2. Na dzień 31 grudnia 2013 r. należności PFRON wyniosły 737.178,2 tys. zł i były niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej o 119.121,8 tys. zł, tj. o 13,1% oraz o 2.790,6 tys. zł, tj. o 0,4% niższe od należności wg stanu na koniec grudnia 2012 r. W dniu 12 marca 2014 r. PFRON dokonał korekty sprawozdania Rb-N za IV kwartał zwiększając stan należności o kwotę 2.412.955,75 zł. Korekta wynikała z faktu, iż niektóre Oddziały Funduszu przekazały dane do sprawozdania przed ostatecznym zamknięciem ksiąg rachunkowych¹⁶. Największy udział miały należności z tytułu obowiązkowych wpłat pracodawców, które wyniosły 565.840,4 tys. zł i były o 74.160 tys. zł, tj. o 11,5% niższe od planowanych oraz o 2.791 tys. zł, tj. o 0,4% niższe niż na koniec 2012 r.

Zaległości z tytułu obowiązkowych wpłat na PFRON na koniec 2013 r. wyniosły 513.807,4 tys. zł i były niższe o 7.516,1 tys. zł, tj. o 1,4% od stanu na koniec 2012 r. Wobec powyższych zaległości: wydano decyzje ratalne i odraczające termin płatności na kwotę 54.455,6 tys. zł, wszczęto postępowania upadłościowe na kwotę 183.935,9 tys. zł, wystawiono tytuły wykonawcze na kwotę 193.591,1 tys. zł, objęto postępowaniem upominawczym na kwotę 94.358,4 zł, a na kwotę 30.378,4 tys. zł prowadzone są postępowania w celu wydania decyzji. Na pozostałe należności w kwocie 168.137,8 tys. zł składały się głównie zaległości z tytułu pożyczek udzielonych zakładom pracy chronionej i osobom fizycznym w ramach programów celowych oraz nie rozliczone dotacje, subwencje i środki zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych z lat 1992-2007. W wyniku egzekucji administracyjnej zaległości z tytułu obowiązkowych wpłat odzyskano kwotę 92.915,4 tys. zł, tj. o 15.393,4 tys. zł (9,0%) wyższą niż w 2012 r., głównie w wyniku wpłat komorniczych w kwocie 51.700,1 tys. zł oraz wpłat podmiotów po upomnieniach w kwocie 40.858,6 tys. zł.

Zaległości pozostałe (dotyczące innych tytułów zaległości niż wpłaty na PFRON), które zostały objęte windykacją przez Dział Windykacji w Wydziale Obsługi Prawnej wyniosły 113.669,3 tys. zł (w 2012 r. na kwotę 110.240 tys. zł), z czego wyegzekwowano 1.802,2 tys. zł, tj. 1,6%. Natomiast w ewidencji prowadzonej przez Dział Księgowości stan zaległości pozostałych na koniec 2013 r. wynosił 168.137,8 tys. zł. Różnica pomiędzy kwotą zaległości wykazaną przez Dział Księgowości, a kwotą wykazaną przez Wydział Windykacji wynika z tego, że Dział Windykacji podaje jedynie kwoty główne skierowane do windykacji, a Dział Księgowości nalicza również odsetki i koszty oraz pomniejsza zadłużenie o dokonane wpłaty. Wprawdzie Dział Księgowości przekazywał do Wydziału Windykacji wydruki z kont analitycznych prowadzonych spraw na bieżąco, jak również przekazywał elektronicznie w systemie komputerowym do modułu windykacji kwoty wpłat dokonywane przez dłużników w celu zewidencjonowania, ale dane te nie były uwzględniane w rejestrach prowadzonych przez Dział Windykacji. W konsekwencji Dział Windykacji nie posiadał informacji o aktualnym stanie zadłużenia 398 podmiotów, w stosunku do których prowadził windykację.

W roku 2013 ujawniono, i z powodu przedawnienia spisano ze stanu, należności z lat 2001-2007 z tytułu obowiązkowych wpłat na PFRON¹⁷, zobowiązania 12 dłużników na kwotę 267,2 tys. zł, które w stosunku do 2012 r. były niższe o 82 tys. zł (23,5%). Analiza powyższych zaległości wykazała, że przyczyną powstania przedawnień były: nieskuteczna egzekucja prowadzona przez urzędy skarbowe (cztery przypadki), przesłanie zaległych deklaracji tuż przed upływem terminu przedawnienia (cztery przypadki), nieustalenie zadłużenia w terminie (dwa przypadki), niepodjęcie działań w terminie przez urząd

¹⁶ Termin zamknięcia ksiąg rachunkowych w Oddziałach przypadał na dzień 15 lutego, a dane przekazano 6 lutego.

¹⁷ Uchwałą Nr 94/2013 z dnia 30 grudnia 2013 r.

skarbowy (jeden przypadek) oraz w jednym przypadku przewlekłe postępowanie przed organem II instancji. Egzekwowanie terminowego przekazywania miesięcznych deklaracji obowiązkowych wpłat na PFRON oraz ustalenie zadłużenia w terminie w stosunku do sześciu dłużników na łączną kwotę 28.724 zł należało do obowiązków PFRON. Przyczyną powstania przedawnień było głównie zbyt późne ujawnienie zaległości podmiotów nie znajdujących się w bazie SEPW, na podstawie informacji otrzymanych z ZUS oraz nie dokonanie przez nich wpłat pomimo wydania w terminie decyzji określających.

W 2013 r. Prezes Zarządu PFRON wydał cztery decyzje o umorzeniu zaległości na kwotę 15.729 tys. zł, na podstawie ustaw przewidujących restrukturyzację zaległości, z tego zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej¹⁸ umorzono zaległości trzem podmiotom na kwotę 8.413,7 tys. zł, a zgodnie z ustawą z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy¹⁹, jednemu podmiotowi, na kwotę 7.315,3 tys. zł.

Ponadto, Prezes Zarządu PFRON w 2013 r. zgodnie z art. 49 ust. 5a i ust. 5b pkt 5 oraz pkt 7 ustawy o rehabilitacji wydał 154 decyzje o umorzeniu zaległości na kwotę 2,9 tys. zł, gdy wysokość zaległej wpłaty nie przekraczała pięciokrotnej kwoty kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, a na podstawie art. 49 ust. 5a, ust. 5b pkt 6 wymienionej ustawy wydał 28 decyzji na kwotę 768,2 tys. zł o umorzeniu zaległości, ponieważ stwierdzono brak majątku, z którego można prowadzić egzekucję. Ponadto dokonano umorzenia na podstawie art. 49 ust. 5a, ust. 5b pkt 7 ww. ustawy na kwotę 1.319,9 tys. zł, – gdy jest oczywiste, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwot przekraczających wydatki egzekucyjne.

Za nieściągalne uznano również, dochodzone w trybie postępowania upadłościowego, zaległości 29 podmiotów na kwotę 3.591,4 tys. zł na mocy art. 49 ust. 5b pkt 2 ustawy o rehabilitacji w związku z umorzeniem przez sąd postępowania upadłościowego, z przyczyn, o których mowa w art. 13 oraz art. 361 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – prawo upadłościowe i naprawcze²⁰, tj., gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

(akta kontroli t. 2, str. 23-27, 34-149, 204, 509-515, 517-526, 605)

2.3. W 2013 r. utworzono odpisy aktualizacyjne z tytułu obowiązkowych wpłat na PFRON w kwocie 148.900,6 tys. zł na należności z tytułu wpłat pracodawców, co stanowiło 87% planu oraz stanowiło spadek o 51.037,1 tys. zł (25,5%) w porównaniu do 2012 r.²¹ W 2013 r. rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 53.115,3 tys. zł w związku ze spłatą należności lub złożeniem deklaracji korygujących oraz wydaniem decyzji określających zobowiązanie w niższej wysokości niż wynikające z deklaracji, co w stosunku do 2012 r. stanowiło spadek o 25.529,2 tys. zł. Ponadto, wykorzystano odpisy w kwocie 41.758,7 tys. zł w związku z brakiem należnych wpłat na PFRON spowodowanym likwidacją podmiotu oraz decyzji o umorzeniu należności w przypadku całkowitej nieściągalności. Stan odpisów aktualizacyjnych na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 518.382,5 tys. zł i był wyższy od stanu na dzień 1 stycznia 2013 r. o 54.026,6 tys. zł. Od dnia 20 czerwca 2013 r. decyzje w sprawie utworzenia, rozwiązania i wykorzystania odpisów aktualizujących były podejmowane przez pełnomocników Prezesa Zarządu PFRON. Do tego dnia decyzje o utworzeniu odpisów podejmował Zarząd PFRON, na podstawie comiesięcznego zestawienia Wydziału Wpłat Obowiązkowych.

Zgodnie z art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²², wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Uchwałą Zarządu²³ wprowadzono obowiązek tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu obowiązkowych wpłat dla pracodawców posiadających zaległości we wpłatach, co do których od terminu wymagalności zapłaty upłynęło dziewięć miesięcy.

Po kontroli wykonania planu finansowego PFRON w 2012 r. NIK sformułowała wniosek dotyczący wyeliminowania opóźnień w tworzeniu odpisów aktualizujących wartość

¹⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 217.

¹⁹ Dz. U. z 2002 r., Nr 213, poz. 1800 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2012, poz. 1112 ze zm.

²¹ W 2012 r. utworzono odpisy aktualizacyjne na kwotę 199.937,7 tys. zł.

²² Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²³ Uchwała nr 43/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r.

należności z tytułu obowiązkowych wpłat na PFRON. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Prezes Zarządu PFRON poinformował²⁴, że Wydział Wpłat Obowiązkowych co miesiąc przedstawiał Zarządowi PFRON zestawienie podmiotów do utworzenia odpisów aktualizacyjnych. W dniu 20 czerwca 2013 r. weszła w życie uchwała Zarządu PFRON nr 43/2013, która wprowadziła obowiązek tworzenia odpisów aktualizacyjnych wartość należności z tytułu obowiązkowych wpłat dla pracodawców posiadających zaległości we wpłatach, co do których od terminu wymagalności zapłaty upłynęło dziewięć miesięcy. W przypadku pracodawców objętych postępowaniem egzekucyjnym, postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz tych, którzy złożyli wniosek o rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności zaległości z tytułu obowiązkowych wpłat, należy tworzyć odpisy aktualizacyjne niezwłocznie po zaistnieniu określonych przesłanek. Stwierdzono, że w objętych próbą 10 decyzjach o utworzeniu odpisów aktualizacyjnych na kwotę 9.993,8 tys. zł, co stanowiło 6,3% kwoty wydanych decyzji (159.468,5 tys. zł), nie przekroczono dziewięciomiesięcznego terminu od daty ujawnienia kwot zaległości w księgach PFRON do utworzenia odpisu. Zaległości dotyczyły lat 2007-2012, a ich ustalenie wynikało ze złożenia przez pracodawców deklaracji z opóźnieniem, lub wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania na podstawie danych z ZUS, w przypadku braku deklaracji. Na podstawie próby decyzji o utworzeniu odpisów aktualizacyjnych stwierdzono, że wniosek został zrealizowany.

(akta kontroli t. 2, str. 27, 150-170)

2.4. W 2013 r. wpłynęło do PFRON 1.088 wniosków od pracodawców o udzielenie ulg we wpłatach na PFRON (o rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności lub umorzenie zaległości). Prezes Zarządu PFRON wydał 568 decyzji na kwotę 57.907,2 tys. zł (wraz z odsetkami) o zastosowaniu ulg, które dotyczyły decyzji o: rozłożeniu na raty – 549 na kwotę 57.284,5 tys. zł, odroczeniu terminu płatności – 18 na kwotę 561,4 tys. zł oraz umorzeniu zaległości – jedną na kwotę 61,2 tys. zł. Prezes Zarządu PFRON wydał 348 decyzji odmawiających przyznania ulg na kwotę 18.843,3 tys. zł.

Szczegółową analizą objęto 31 decyzji, co stanowi 5,5% wydanych decyzji o przyznaniu ulgi, wydanych w sprawach podmiotów, których zaległości wynosiły 5.620 tys. zł. Decyzje te były wydawane – z wyjątkiem niżej opisanych postępowań – zgodnie z przepisami ordynacji, a także przepisami ustawy o rehabilitacji. Wszystkie decyzje zawierały elementy wymienione w art. 210 § 1 ordynacji. W trakcie prowadzenia postępowań PFRON przestrzegał przepisów art. 180 – 200 ordynacji, dotyczących prowadzenia postępowania dowodowego. W badanych sprawach żaden podmiot nie wniósł odwołania od decyzji Prezesa Zarządu PFRON do Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Prezes Zarządu PFRON przyznawał ulgi w spłacie należności lub rozkładał je na raty po dokonaniu analizy zebranego materiału dowodowego, z uwzględnieniem sytuacji finansowej zobowiązanych podmiotów, tj. w przypadkach określonych art. 49 ust. 5c ustawy o rehabilitacji. Podstawowymi wskaźnikami przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu ulg był wskaźnik bieżącej płynności oraz wskaźnik zadłużenia ogółem, a także brano pod uwagę wcześniej zastosowane ulgi i wywiązywanie się z warunków w nich określonych. W decyzjach o rozłożeniu na raty i odroczeniu terminu płatności były prawidłowo naliczane opłaty prolongacyjne, na podstawie art. 57 ordynacji i przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r.²⁵ W decyzji o umorzeniu wierzytelności wskazano na zaistnienie przesłanek całkowitej nieściągalności zawartych w art. 49 ust. 5a i 5b ustawy o rehabilitacji, tj. zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, stwierdzenie braku majątku i okoliczności, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwot przekraczających wydatki egzekucyjne.

W dwóch przypadkach²⁶ stwierdzono naruszenie terminów wydania decyzji określonych w art. 139 ordynacji oraz art. 140 ordynacji, z którego wynika, że organ jest obowiązany zawiadomić stronę o każdym przypadku niezłażenia sprawy w terminie, podając przyczyny jego niedotrzymania oraz wskazując nowy termin złażenia sprawy. Powodem

²⁴ Pismo z dnia 7 listopada 2013 r, znak: WAW/204/2013.

²⁵ w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. z 2005 r. Nr 165, poz. 1373 ze zm.).

²⁶ Prowadzonych w stosunku do podmiotów: 10Y1711K1 postępowanie trwało 216 dni, 14Y4582J2 postępowanie trwało 279 dni.

naruszenia ww. przepisów w pierwszej sprawie było opóźnienie złożenia reklamacji dotyczącej nieprawidłowości w doręczeniu podmiotowi korespondencji przez Poczta Polską. W drugiej sprawie przyczyną naruszenia art. 139 ordynacji była konieczność ustalenia, czy zobowiązania podmiotu za okres marzec 2002 – kwiecień 2007 wygasły, zaś przyczyną naruszenia art. 140 ordynacji było wysłanie w terminie do podmiotu zawiadomienia o zakończeniu prowadzenia postępowania dowodowego, która to czynność pozwalała przypuszczać organowi, że wyda decyzje w terminie.

(akta kontroli t. 2, str. 171-187, 251-275, 281-283- 287, 296-299, 529-604)

2.5. W prowadzonych przez Fundusz postępowaniach zmierzających do ustalenia kwot zobowiązań Prezes Funduszu wydał w 2013 r. 1.797 decyzji określających wysokość zobowiązań na kwotę 63.718,4 tys. zł, co w stosunku do 2012 r. stanowiło wzrost o 316 decyzji na kwotę 7.098,9 tys. zł, tj. o 12,5%. Ustalenia zobowiązań pracodawców dokonywano głównie poprzez weryfikację danych wykazywanych w miesięcznych deklaracjach z dokonanymi wpłatami oraz na podstawie porównania danych o stanie zatrudnienia uzyskanych z ZUS. Ustalenia zobowiązań dokonywane były także na podstawie kontroli przeprowadzanych przez PFRON, dotyczących prawidłowości danych wykazywanych w deklaracjach oraz w wyniku kontroli przeprowadzonych przez urzędy skarbowe (US) i urzędy kontroli skarbowej (UKS). W 2013 r. PFRON wysłał 526 pism do US i UKS z prośbą o przeprowadzenie kontroli poprawności w gospodarowaniu środkami zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W systemie Ewidencji i Poboru Wpłat (SEPW) na koniec 2013 r. zaewidencjonowanych było 125.400 pracodawców, tj. o 2.711 więcej niż w 2012 r.²⁷

Kontrolą objęto 34 decyzje na kwotę 4.108,7 tys. zł (6,5% kwoty wydanych decyzji). Decyzje te były – z wyjątkiem niżej opisanych postępowań – wydawane zgodnie z przepisami ordynacji, a także art. 21 ust. 1, 2 i 2a oraz art. 33 ust. 3 pkt 3, ust. 4 i ust. 4a ustawy o rehabilitacji. Wszystkie decyzje zawierały elementy wymienione w art. 210 § 1 ordynacji. Postępowania dowodowe prowadzone były zgodnie z art. 180 – 200 ordynacji. W 2013 r. Prezes Zarządu PFRON upoważnił sześć osób do podejmowania decyzji. W próbie decyzji objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W sześciu postępowaniach stwierdzono naruszenie miesięcznego lub dwumiesięcznego terminu do przeprowadzenia postępowania, określonego w art. 139 ordynacji. Średni okres prowadzenia postępowania, od jego wszczęcia do wydania decyzji, z wyjątkiem jednego przypadku (postępowanie prowadzone w związku z decyzją kasacyjną Ministra Pracy i Polityki Społecznej), wynosił 152 dni. Natomiast okres pomiędzy dniem doręczenia stronie zawiadomienia, wydanego na podstawie art. 200 § 1 ordynacji, dotyczącego możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, a dniem wydania decyzji, średnio wynosił w sześciu postępowaniach 89 dni. Przyczyną długotrwałego postępowania były: stopień skomplikowania sprawy i jej złożoność²⁸ oraz obszerność materiału dowodowego²⁹, potrzeba stworzenia nowego wzorca decyzji³⁰, który to był przygotowywany od dnia 14 grudnia 2012 r. do dnia 20 marca 2013 r. W powyższych postępowaniach, oprócz art. 139 ordynacji, naruszono także art. 140 ordynacji, który stanowi, że organ jest obowiązany zawiadomić stronę o każdym przypadku niezatrzymania sprawy we właściwym terminie, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

(akta kontroli t. 2, str. 34-77, 171-203, 251-254, 306-320, 329-332, 529-604)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- naruszenie miesięcznego i dwumiesięcznego terminu do przeprowadzenia postępowania określonego w art. 139 ordynacji; okres prowadzenia postępowania w sześciu decyzjach określających wysokość zobowiązań we wpłatach na PFRON od

²⁷ w tym samym dniu roku poprzedniego.

²⁸ Dotyczy to spraw, których przedmiotem są zagadnienia dotyczące finansowania zfron (19X0512D6, 39S00118K1, 59X0193L8)

²⁹ Dotyczy to sprawy, w której zaistniała potrzeba badania obszernego materiału dowodowego (deklaracji ZUS) - (30Y4868A7, 26V0006G8, 14V2322J2)

³⁰ W związku z kasacyjną decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: BON-III-5220-322-5-AM/2012.

wszczęcia postępowania do wydania decyzji wynosił średnio 152 dni, natomiast w dwóch decyzjach ulgowych okres ten wynosił 216 i 274 dni,

- naruszenie art. 140 ustawy ordynacja podatkowa poprzez niezawiadomienie stron o każdym przypadku niezalatwienia sprawy w terminie i niepodawanie przyczyn niedotrzymania terminu oraz niewskazanie nowego terminu zalatwienia sprawy, w przypadku sześciu decyzji określających oraz dwóch decyzji o udzieleniu ulg we wpłatach na PFRON,
- prowadzenie przez Dział Windykacji Wydział Obsługi Prawnej ewidencji windykowanych zaległości w wartości początkowej, nie uwzględniającej kwot dokonanych wpłat, odsetek oraz kosztów egzekucyjnych, co powodowało, że Dział Windykacji nie posiadał informacji na temat aktualnego stanu zadłużenia poszczególnych podmiotów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przychodów Funduszu w 2013 r.

3. Wykonanie wydatków

Wydatki Funduszu w 2013 r. zostały zrealizowane w kwocie 4.871.720,5 tys. zł, co stanowiło 95,7% wydatków określonych w ustawie budżetowej (5.088.906 tys. zł). W porównaniu z 2012 r. wydatki Funduszu były niższe o 35.414,6 tys. zł, tj. o 0,7%. W strukturze zrealizowanych wydatków największy udział miały:

- dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych – 3.225.080,1 tys. zł, tj. 66,2% ogółu wydatków;
- przelewy redystrybucyjne na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe na rzecz osób niepełnosprawnych oraz koszty obsługi tych zadań – 798.410,9 tys. zł, tj. 16,4% ogółu wydatków;
- wydatki bieżące PFRON – 275.606 tys. zł, tj. 5,7% ogółu wydatków.

(akta kontroli t. 1, str. 270-273, t. 3 str. 1-93)

Na zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji, realizowane przez Biuro Funduszu, Oddziały PFRON, jednostki samorządu wojewódzkiego i powiatowego ustalono w planie po zmianach wydatki w kwocie 4.723.895 tys. zł. Zrealizowano je w kwocie 4.580.842,5 tys. zł³¹, tj. o 3% niższej niż planowano. W porównaniu do 2012 r. wydatki te były wyższe o 93.240,1 tys. zł, tj. o 2,1%.

Zrealizowane zadania

a/ Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. W ustawie budżetowej zaplanowano na ten cel kwotę 3.321.204 tys. zł, którą zmniejszono do wysokości 3.225.152 tys. zł (o 96.052 tys. zł)³². Na realizację tego zadania wydatkowano w 2013 r. kwotę 3.225.080,1 tys. zł, która stanowiła 100% planu po zmianach i była wyższa o 8,7% od wydatków poniesionych w 2012 r.

W ogólnej kwocie dofinansowania 721.562,8 tys. zł pochodziło z dotacji budżetu państwa (22,4%). Dotacja budżetowa została wydatkowana w całości, zgodnie z przeznaczeniem.

W 2013 r. z dofinansowań skorzystało 24.590 pracodawców, którzy zgłosili do rejestru prowadzonego przez PFRON zatrudnienie 330.473 osób niepełnosprawnych, w tym odpowiednio: na rynku chronionym (1.505 i 215.059); na rynku otwartym (23.062 i 114.323); na rynku mieszanym (23 i 1.091). W 2013 r. w Systemie Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR) zostało nowo zarejestrowanych 4.503 pracodawców i 14.918 niepełnosprawnych pracowników, których wynagrodzenia dofinansowane zostały w kwocie 79.052,5 tys. zł.

b/ Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych. W ustawie budżetowej zaplanowano na to zadanie kwotę 74.676 tys. zł, którą zwiększono do

³¹ Wydatki ogółem, pomniejszone o wydatki bieżące (własne), wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, wydatki inwestycyjne (łącznie z zakupami) oraz zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości.

³² Wpływ na to miała wysokość średniomiesięcznej ilości pracowników niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty.

78.676 tys. zł³³. Wydatkowano 78.674,1 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. Wydatki te były o 2.297,3 tys. zł wyższe od wydatków poniesionych w 2012 r., tj. o 3%.

Z kwoty 78.674,1 tys. zł wydatkowano: 74.845,7 tys. zł na ubezpieczenie 31.728 osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą; 3.828,4 tys. zł na ubezpieczenie 2.900 niepełnosprawnych rolników lub zobowiązanych do płacenia składek za niepełnosprawnego domownika.

c/ Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz pokrycie kosztów obsługi tych zadań przez samorządy. Fundusz przekazał samorządom 798.410,9 tys. zł, co stanowiło 99,8% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej i 81% środków przekazanych w 2012 r. Samorządy powiatowe na zadania i obsługę otrzymały środki w wysokości 666.398 tys. zł, z której wykorzystywały 665.533 tys. zł, tj. 99,9%. na dofinansowanie m.in.:

- kosztów działalności 678 warsztatów terapii zajęciowej (362.514,7 tys. zł);
- zaopatrzenia 178.375 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (109.931,2 tys. zł);
- likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych dla 14.579 osób (51.185,4 tys. zł);
- turnusów rehabilitacyjnych, z których skorzystały 60.282 osoby (48.574,8 tys. zł).

Samorządom wojewódzkim PFRON przekazał na zadania i obsługę środki w wysokości 132.012,5 tys. zł, które zostały wykorzystane w kwocie 131.477,8 tys. zł, tj. 99,6%, a wydatki dotyczyły głównie dofinansowania: kosztów działania i tworzenia 71 zakładów aktywności zawodowej (58.474,8 tys. zł) oraz robót budowlanych dla 172 inwestorów (55.082,3 tys. zł).

Kontrola terminowości przekazywania środków przez Fundusz samorządom w dwóch wybranych miesiącach 2013 r. wykazała, że wnioski o wypłatę środków realizowane były przez PFRON w terminie wskazanym w § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym³⁴ (14 dni od daty zarejestrowania wniosków w PFRON).

d/ Realizacja programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Na to zadanie wydatkowano 54.190,6 tys. zł, tj. 53,4% planu po zmianach (stanowiło to 145,9% wydatków zrealizowanych w 2012 r.) W ramach tego zadania sfinansowano realizację 17 projektów (w tym osiem projektów z lat poprzednich i dziewięć nowych projektów), dla których PFRON był beneficjentem systemowym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (POKL)³⁵. W 2013 r. wsparciem objęto 8.854 osoby niepełnosprawne, tj. 93% planowanej wartości wskaźnika (9.510 osób) - co NIK ocenia pozytywnie.

Niepełne wykorzystanie środków wynikało m.in. z nierozpoczęcia trzech projektów w pierwotnie planowanym terminie - z przyczyn niezależnych od PFRON; niższych niż planowano wydatków poniesionych na wynagrodzenia osób zaangażowanych w realizację projektu; z opóźnień w realizacji zadań merytorycznych przez partnerów projektów; z nieterminowego składania przez partnerów wniosków o płatność/zestawienia poniesionych wydatków; z oszczędności, które powstały w trakcie realizacji projektów.

Szczegółowe badanie wydatków w kwocie 16.314,6 tys. zł poniesionych ze środków PFRON w 2013 r. na realizację trzech projektów POKL³⁶ wykazało, że zostały one zrealizowane zgodnie z umowami o dofinansowanie projektów i umowami partnerskimi na

³³ Wynikało to ze zwiększenia ilości wniosków o refundację składek na ubezpieczenia społeczne w stosunku do zaplanowanej wartości dla porównywalnego okresu.

³⁴ Dz. U. Nr 88, poz. 808 ze zm.

³⁵ Priorytet I Zatrudnienie i Integracja społeczna Działanie 1.3 Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej.

³⁶ 1) POKL.01.03.06-001-061 *Wsparcie osób z autyzmem II* – kwota wydatków objętych kontrolą - 3.169.303,20 zł; 2) POKL.01.03.06-00-063 *Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy III* – kwota wydatków objętych kontrolą – 10.887.321,73 zł; 3) POKL.01.03.06-00-071 *Trener pracy, jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych* – kwota wydatków objętych kontrolą – 2.257.944,65 zł.

rzecz realizacji projektów oraz z obowiązującą w PFRON procedurą rozliczania projektów POKL³⁷.

e/ Zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych. Fundusz zaplanował w ustawie budżetowej na to zadanie kwotę 50.000 tys. zł. Wydatki zrealizowano w wysokości 47.594,4 tys. zł, tj. 95,2% planowanej kwoty. W ww. kwocie 23.797,2 tys. zł stanowiła dotacja celowa budżetu państwa, która została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Z powyższych środków dokonano następujących wypłat gminom: 22.851,1 tys. zł (wypłata w dniu 28.05.2013 r. 326 gminom), 4,5 tys. zł (wypłata w dniu 03.06.2013 r. jednej gminie), 794,8 tys. zł (wypłata w dniu 02.07.2013 r. dwóm gminom), 43,7 tys. zł (wypłata w dniu 22.08.2013 r. jednej gminie), 23.900,4 tys. zł (wypłata w dniu 11.10.2013 r. 316 gminom). Wydatki na to zadanie były o 1.535,4 tys. zł wyższe od wydatków zrealizowanych w roku poprzednim, tj. o 3,3%.

f/ Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym. Fundusz zaplanował na ten cel kwotę, 145.845 tys. zł, którą w trakcie 2013 r. zwiększono do 193.845 tys. zł³⁸. Wydatki na te zadania wyniosły 168.420,4 tys. zł (w tym zobowiązania z 2012 r.), co stanowiło 86,9% planu po zmianach i zostały poniesione na realizację 525 projektów. W odniesieniu do roku poprzedniego wydatki na ten cel wzrosły o 3,7%.

W ramach poniesionych wydatków na to zadanie kontrolą objęto trzy umowy o najwyższej wartości³⁹, zawarte przez Biuro PFRON w ramach XI konkursu o zlecenie realizacji zadań (w formie wsparcia) z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych⁴⁰, na podstawie których wypłacono łącznie 3.696,9 tys. zł. Powyższa kwota stanowiła 25,2% ogólnej kwoty wydatków poniesionych przez Biuro PFRON w 2013 r. na dofinansowanie umów w ramach XI konkursu (14.654,9 tys. zł)⁴¹. Stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie zastały złożone w Biurze PFRON w terminie określonym w ogłoszeniu XI konkursu; oceny złożonych wniosków dokonano zgodnie z zapisami *Zasad wspierania realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym przez PFRON*⁴²; projekty objęte dofinansowaniem były zgodne z celami wskazanymi w ogłoszeniu o konkursie oraz wykazem zadań w sprawie rodzajów zadań zlecanych fundacjom i organizacjom pozarządowym⁴³; wnioskodawcy określili wymaganą minimalną wysokość wkładu własnego, a przed zawarciem umów złożyli stosowne zaświadczenia z ZUS i US o niezaleganiu ze składkami i podatkami, a także przedstawili wymagane dokumenty poświadczające dysponowanie rachunkiem bankowym do realizacji umowy z PFRON; we wszystkich przypadkach prawidłowość realizacji umów została zabezpieczona wekslem in blanco wraz ze stosowną deklaracją wekslową oraz notarialnym oświadczeniem o dobrowolnym poddaniu się egzekucji; przekazanie drugiej transzy środków nastąpiło po przyjęciu rozliczenia co najmniej 60% środków przekazanych w I transzy, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 2 umów.

³⁷ „Procedura rozliczania i obiegu dokumentów w Wydziale Wdrażania Programów Unii Europejskiej realizującym projekty systemowe w ramach Priorytetu I, Działanie 1.3, Poddziałania 1.3.6 oraz projekty w ramach innych programów – zatwierdzona do realizacji w dniu 29 marca 2011 r. przez Dyrektora ww. Wydziału.

³⁸ Z powodu m.in. potrzeby dofinansowania wniosków znajdujących się na liście rezerwowej i które otrzymały pozytywną ocenę merytoryczną, ale z uwagi na wyczerpanie limitu środków przewidzianych na XI konkurs nie mogły otrzymać dofinansowania.

³⁹ Umowy o nr: ZZB/000229/BF/D, ZZB/000238/BF/D, ZZB/000262/BF/D.

⁴⁰ Konkurs zorganizowany stosownie do zapisów art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.).

⁴¹ Bez zobowiązań 2012 r. i bez środków wydatkowanych na obsługę zadania.

⁴² Tekst jednolity tych zasad stanowi załącznik do uchwały nr 137/2012 Zarządu PFRON z dnia 10 października 2012 r. Zarząd PFRON uchwałą nr 29/2013 z dnia 16 kwietnia 2013 r. wprowadził zmiany ww. zasad.

⁴³ Określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. Nr 29, poz. 172).

Kontrola prawidłowości publikacji XI konkursu wykazała, że w Biurze PFRON przestrzegano przepisów określonych w art. 13 ust. 3 oraz art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

g/ Programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON, służące rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Fundusz zaplanował na ten cel kwotę 100.000 tys. zł, którą w trakcie 2013 r. zwiększono do kwoty 128.467 tys. zł⁴⁴. Zrealizowane wydatki wyniosły 117.772,7 tys. zł, co stanowiło 91,7% planu po zmianach i 79,4% wydatków z 2012 r. W ramach wydatków sfinansowano realizację pięciu programów, spośród których szczegółowym badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 418,6 tys. zł, poniesione w ramach dwóch programów, tj. „Wsparcie inicjatyw” w kwocie 334,6 tys. zł oraz „Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski” w kwocie 84 tys. zł. Kontrola pierwszego z ww. programów wykazała, że wydatki na ten cel w kwocie 334,6 tys. zł zostały poniesione zgodnie z procedurami określonymi w dwóch uchwałach Rady Nadzorczej PFRON⁴⁵ oraz w trzech uchwałach Zarządu PFRON⁴⁶. Kontrola drugiego programu wykazała, że wydatki poniesione na jego realizację były zgodne z postanowieniami zawartymi w uchwale Rady Nadzorczej PFRON nr 17/2010 z dnia 22 lipca 2010 r.⁴⁷ oraz w trzech uchwałach Zarządu PFRON.⁴⁸

h/ Dofinansowanie w wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez zakłady pracy chronionej. Na ten cel zaplanowano 7.000 tys. zł, którą w trakcie roku zmniejszono do 5.500 tys. zł⁴⁹. Wykonanie wydatków wyniosło 3.179,4 tys. zł, tj. 57,8% planu po zmianach i było wyższe od wydatków zrealizowanych w 2012 r. o 26,1%. Ze środków na to zadanie dofinansowanych zostało 122 zpch, w których zatrudnionych było 12.077,90 osób niepełnosprawnych (w przeliczeniu na etaty). Przyczynami niższego niż planowano wykonania wydatków było m.in. to, iż kwota wydatków na dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania kredytów bankowych nigdy nie jest równa kwocie podjętych decyzji. Na powyższą sytuację ma wpływ wiele czynników niezależnych od Funduszu, tj. m.in. niewywiązywanie się pracodawców z warunków zawartych w umowach, spłata kredytów przez pracodawców przed terminem określonym w umowie kredytu, nieterminowe przedkładanie przez pracodawców dokumentów stanowiących podstawę do przekazania środków z PFRON.

Szczegółowe badanie wydatków na łączną kwotę 562,2 tys. zł poniesionych na realizację trzech umów⁵⁰ wykazało, że udzielenie dofinansowania ze środków PFRON było zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków PFRON⁵¹.

⁴⁴ Z powodu m.in. konieczności poszerzenia programu „Aktywny samorząd” o dwa moduły.

⁴⁵ Nr 1/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia programu „Wsparcie inicjatyw” i nr 12/2012 z dnia 20 listopada 2012 r. zmieniająca program „Wsparcie inicjatyw”.

⁴⁶ Nr 157/2012 z dnia 26 listopada 2012 r. zmieniająca uchwałę nr 41/2011 Zarządu PFRON z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie Procedur realizacji programu „Wsparcie inicjatyw”, zmienioną uchwałą nr 109/2011 Zarządu PFRON z dnia 3 czerwca 2011 r.; nr 56/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie akceptacji listy laureatów i przyznawania nagród finansowych w XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” – moduł B programu „Wsparcie Inicjatyw”; nr 69/2013 z dnia 17 października 2013 r. w sprawie akceptacji listy laureatów i przyznania nagród finansowych w X edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorską, których tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze: zdrowotnym, zawodowym lub społecznym Otwarte Drzwi – moduł A programu „Wsparcie inicjatyw”.

⁴⁷ W sprawie zatwierdzenia „Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski”.

⁴⁸ Nr 227/2010 z dnia 6 września 2010 r. w sprawie procedur realizacji „Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski”; nr 82/2012 z dnia 1 czerwca 2012 r. zmieniająca uchwałę nr 227/2010 r. Zarządu PFRON z dnia 6 września 2010 r.; nr 57/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie ustalenia terminu na przyjmowanie w 2013 r. przez Biuro PFRON, wniosków o przyznanie środków finansowych w ramach „Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski”.

⁴⁹ Przyczyną była mniejsza niż zakładano liczba wniosków złożonych przez zakłady pracy chronionej.

⁵⁰ Umowy o nr: DOK/001640/BF/D, DOK/001705/BF/D, DOK/001708/BF/D.

⁵¹ Dz. U. Nr 70, poz. 603.

i/ Zwrot kosztów: budowy i rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych. W ustawie budżetowej na ten cel zaplanowano kwotę 10.000 tys. zł, którą w trakcie 2013 r. zmniejszono o 1.451 tys. zł do kwoty 8.549 tys. zł⁵². Faktyczne wykonanie wyniosło 6.751,1 tys. zł, tj. 79% planu po zmianach. Niepełna realizacja planu wynikała z refundacyjnego charakteru zadania, która spowodowała, iż rozliczenie i wypłata środków za IV kwartał 2013 r. nastąpiło w I kwartale 2014 r. Ponadto, kwota wypłacona przez PFRON mogła być niższa od ustalonej w umowie, gdyż wynikała z rozliczenia poniesionych kosztów.

Fundusz zwrócił część kosztów budowy lub rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych 167 zakładom pracy chronionej, w których zatrudnionych było 32.450,78 osób niepełnosprawnych (w przeliczeniu na etaty).

j/ Realizacja działań wyrównujących różnice między regionami. Na ten cel zaplanowano w 2013 r. kwotę 65.000 tys. zł, którą w trakcie roku zwiększono do kwoty 84.561 tys. zł. Zrealizowane wydatki na to zadanie wyniosły 77.077,1 tys. zł, tj. 91,2% planu po zmianach i 142,4% wydatków 2012 r. oraz zostały poniesione przez Oddziały PFRON na dofinansowanie 604 projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II”.

k/ Finansowanie w części lub całości badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Fundusz zaplanował na ten cel 7.000 tys. zł, którą w trakcie roku zmniejszono do 5.400 tys. zł⁵³. W ramach przedmiotowego zadania w 2013 r. wydatkowano 2.730,7 tys. zł, tj. 50,6% planu po zmianach, w tym 1.832,7 tys. zł na realizację pięciu umów wieloletnich na dofinansowanie projektów badawczych oraz 9 tys. zł z tytułu dziewięciu umów o dzieło zawartych z ekspertami na przygotowanie opinii do projektów badawczych. Niższy niż planowano poziom wykorzystania środków w 2013 r. był spowodowany m.in. wieloletnim charakterem umów zawieranych na realizację projektów badawczych oraz etapową (w formie transz) wypłatą środków z PFRON (warunkiem uruchomienia kolejnej transzy jest konieczność rozliczenia, co najmniej 60% poprzedniej transzy), a także kumulacją wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w drugiej połowie 2013 r.

W wyniku szczegółowego badania umowy o dofinansowanie ze środków PFRON projektu pn. „Zatrudnienie osób niepełnosprawnych – perspektywy wzrostu”⁵⁴, w ramach którego dokonano wydatków w kwocie 526,7 tys. zł, stwierdzono, że przelewu I transzy przyznanego beneficjentowi dofinansowania w kwocie 400 tys. zł dokonano z jednodniowym opóźnieniem, co było niezgodne z § 8 umowy o dofinansowanie realizacji projektu, zawartej w dniu 21 grudnia 2012 r. Przyczyną było m.in. zaangażowanie pracowników PFRON w terminowe zakończenie weryfikacji formalnej wniosków złożonych w XI konkursie o zlecenie realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji i ogłoszenia jego wyników.

l/ Dofinansowanie kosztów szkolenia, o którym mowa w art. 18 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się⁵⁵. Wydatki na ten cel zostały zrealizowane przez Oddziały PFRON w wysokości 959,7 tys. zł, co stanowiło 87,2% planu po zmianach (1.100 tys. zł) i zostały poniesione w związku z realizacją 1.762 umów.

m/ Refundacja kosztów wydawania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących. Fundusz zaplanował na ten cel kwotę 30 tys. zł, którą w trakcie 2013 r. zmniejszono do kwoty 5 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 1,3 tys. zł, tj. 25,2% planu po zmianach i zostały poniesione na sfinansowanie jednego wniosku o refundację kosztów wydania certyfikatów dla dwóch psów asystujących, zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie wydawania certyfikatów potwierdzających status psa asystującego⁵⁶. Niższe niż planowano wykonanie wydatków na ww. zadanie wynikało m.in. z niewielkiej liczby szkolonych psów

⁵² Przyczyną była rezygnacja części wnioskodawców z ubiegania się o refundację środków.

⁵³ Przyczyną była negatywna weryfikacja przez PFRON dużej części złożonych wniosków na realizację projektów badawczych.

⁵⁴ Umowa nr BEA/000015/BF/D.

⁵⁵ Dz. U. Nr 209, poz. 1243.

⁵⁶ Dz. U. Nr 64, poz. 399.

i potencjalnie niskiej kwoty dopuszczalnej refundacji, która obejmuje tylko niektóre wydatki związane z certyfikowaniem psów.

(akta kontroli str. t. 1, str. 378-391, t. 3, str. 1-93, 97-446, t. 4, str. 1-361, t. 5, str. 7-43)

3.1. W ustawie budżetowej na 2013 r. zaplanowano wydatki bieżące PFRON w wysokości 359.471 tys. zł, w tym kwota 158.422 tys. zł dotyczyła wydatków i kosztów bieżącej działalności Biura i Oddziałów Funduszu, a pozostała kwota 201.049 tys. zł odpisu aktualizującego wartość należności, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności. Zrealizowane wydatki wyniosły 275.606 tys. zł, tj. 76,7% planu. Wydatki te były niższe o 64.007 tys. zł od wydatków poniesionych w 2012 r., co wynikało głównie z niższego w stosunku do 2012 r. odpisu aktualizującego należności.

Na kwotę 275.606 tys. zł złożyły się wydatki poniesione na działalność bieżącą – 119.549,8 tys. zł (59,8% planu) oraz na ww. odpis aktualizujący – 156.056,2 tys. zł. Wydatki inwestycyjne i wydatki na zakupy zrealizowano w kwocie 11.824,6 tys. zł, co stanowiło 28,7% planu po zmianach. Z kwoty tej sfinansowano m.in. usługi dotyczące modyfikacji systemu SODiR, w tym uwzględniające zmiany legislacyjne (5.283,3 tys. zł), zakupy: macierzy dyskowej (2.613,5 tys. zł), biblioteki wirtualnej (1.013,7 tys. zł), sprzętu komputerowego do Biura Funduszu i Oddziałów PFRON (1.256,8 tys. zł) oraz licencji i oprogramowania (435,9 tys. zł).

Głównymi przyczynami niższej niż planowano realizacji wydatków bieżących, było m.in. zmniejszenie wydatkowania środków finansowych na cele marketingowe, tj. na ogłoszenia, reklamy, artykuły sponsorowane w prasie, radiu i telewizji (wykorzystywane były bezpłatne kanały informacyjne lub zamieszczano ogłoszenia bezpłatnie); niższe od szacownych ceny oferowanych dostaw i usług.

Niepełna realizacja planu wydatków inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych wynikała, m.in. z: niewyłonienia do końca 2013 r. firmy świadczącej usługi prowadzenia programu *Strategii Informatyzacji PFRON*, niezrealizowania zakupu samochodów i licencji dla systemu obiegu dokumentów, uzyskania niższej niż planowano ceny za zestawy komputerowe.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki poniesione przez PFRON w 2013 r. w łącznej kwocie 27.657,6 tys. zł, co stanowiło 22,7% wydatków bieżących PFRON i wydatków inwestycyjnych (w tym zakupów)⁵⁷. Wydatki te, w ocenie NIK, dokonywane były zgodnie z planem finansowym PFRON, na zakupy i usługi służące realizacji celów Funduszu.

Kontrolą objęto cztery zamówienia publiczne, o łącznej wartości 39.341.413,14 zł, w ramach których w 2013 r. poniesiono wydatki w kwocie 7.309.094,83 zł dotyczące: dostawy zestawów komputerowych i laptopów (w trybie przetargu nieograniczonego), usługi konserwacji i modyfikacji SEPW⁵⁸ (w trybie z wolnej ręki), realizacji podsystemu FROND-END w modelu Outsourcingu i wystawiania UPO, asysty technicznej, modyfikacji systemu SODiR⁵⁹ oraz uzyskania licencji (...) w trybie z wolnej ręki, dostawy bonów towarowych dla pracowników PFRON (w trybie przetargu nieograniczonego).

W wyniku badania stwierdzono, że:

- w przypadku dwóch zamówień dotyczących: dostawy bonów towarowych dla pracowników PFRON (wartość zamówienia 920.250,00 zł) oraz dostawy zestawów komputerowych i laptopów (na 1.823.216,70 zł) wystąpiły błędy w dokumentacji powstałej w toku prowadzonego postępowania, dotyczące m.in. pomyłek pisarskich w odniesieniu do przywoływanej numeracji załączników SIWZ oraz wskazywania

⁵⁷ W łącznej kwocie 121.584,6 tys. zł - bez wydatków w kwocie 165.846 tys. zł dotyczących: wynagrodzeń – 52.256,4 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy - 9.798,8 tys. zł, odpisu aktualizującego odpis należności – 156.056,2 tys. zł.

⁵⁸ Jak wskazano w uzasadnieniu wniosku o powołanie komisji przetargowej, System Ewidencji i Poboru Wpłat został zbudowany w celu realizacji przez PFRON zadań z zakresu obsługi pracodawców zobowiązanych do dokonywania obowiązkowych wpłat na Fundusz, wynikających z ustawy o rehabilitacji. PFRON nie jest w stanie samodzielnie konserwować i modyfikować SEPW2.0 z powodu zamkniętości technicznej systemu.

⁵⁹ Jak w skazano w uzasadnieniu wyboru trybu postępowania, System Obsługi Dofinansowań i Refundacji działający od 2004 r. wraz z towarzyszącą mu infrastrukturą teleinformatyczną oraz podsystemami FROND-END i UPO został zbudowany wyłącznie w celu realizacji przez PFRON zadań z zakresu dofinansowania do wynagrodzeń oraz refundacji składek na ubezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji i stanowi jedną funkcjonalną całość.

w protokołach niewłaściwych osób biorących udział w postępowaniu. Powodem powyższego były pomyłki pracowników;

- w przypadku dwóch zamówień prowadzonych w trybie z wolnej ręki, stwierdzono późne rozpoczęcie czynności związanych z przygotowaniem i wszczęciem postępowania, mogących skutkować niezachowaniem ciągłości – w zakresie usług dotychczas świadczonych i niezbędnych dla realizacji zadań statutowych przez PFRON. W jednym przypadku dotyczyło to umowy w zakresie realizacji podsystemu FROND-END w modelu Outsourcingu i wystawiania UPO⁶⁰, asysty technicznej, modyfikacji systemu SODiR oraz uzyskania licencji (...) o wartości zamówienia 32.674.937,70 zł (w ramach którego w 2013 r. poniesiono wydatki w kwocie 4.394.522,14 zł). Realizację postępowania o udzielenie zamówienia rozpoczęto w dniu 8 marca 2013 r., a umowa na świadczenie usług trwała do dnia 31 marca 2013 r. Z uwagi na brak porozumienia z wykonawcą (Sygnity S.A.) odstąpiono od negocjacji, a kolejne przygotowania przetargowe rozpoczęto w dniu 24 kwietnia 2013 r., tj. dopiero po upływie prawie miesiąca od wygaśnięcia poprzedniej umowy na świadczenie usługi. W wyniku przeprowadzonego postępowania umowę zawarto w dniu 20 czerwca 2013 r. Zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości działania SODiR wiązało się z koniecznością podpisania przez dotychczasowego wykonawcę, oświadczenia o nieodpłatnym dalszym świadczeniu tej usługi.

W drugim przypadku dotyczyło to postępowania na usługi konserwacji i modyfikacji SEPW (o wartości zamówienia 3.923.008,74 zł, w ramach którego w 2013 r. poniesiono wydatki w kwocie 1.737.520,99 zł). Realizację postępowania rozpoczęto dopiero na dwa tygodnie przed terminem wygaśnięcia dotychczasowej umowy z Asseco Poland S.A., tj. 23 lutego 2013 r., w ramach której realizowano m.in. usługi hostingu Systemu. Późne rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sprawie wyłonienia wykonawcy na świadczenie usługi hostingu Systemu Front-End aplikacji e-Pfron⁶¹, w trybie przetargu nieograniczonego i niezakończenie go w terminie zapewniającym ciągłość i dostępność do Systemu, wiązało się z koniecznością zawarcia umowy na świadczenie usługi hostingu Systemu e-Pfron w okresie od 24 lutego do 30 kwietnia 2013 r. z Asseco Poland S.A. w kwocie minimalnie niższej od kwoty 14.000 Euro i pozwalającej na nie stosowanie przepisów pzp.

Przyczynami późnego podjęcia realizacji postępowań były m.in. przedłużające się negocjacje prowadzone z dotychczasowymi wykonawcami w zakresie upubliczniania kodów i dokumentacji oprogramowania, a także ograniczenia z ich strony w odniesieniu do przekazywania informacji dotyczących warunków logistycznych i technicznych systemu. NIK pozytywnie ocenia kontynuowane w 2013 r. działania PFRON w celu uniezależnienia się od dotychczasowych dostawców ww. usług, podejmowane w kierunku uzyskania m.in. kodów źródłowych i przejęcia praw autorskich (będących w 2013 r. własnością firm Asseco Poland S.A. i Sygnity S.A.) do użytkowanych systemów SEPW i SODiR, niezbędnych do realizacji zadań statutowych. Nieposiadanie praw autorskich i kodów źródłowych skutkuje koniecznością zawierania kolejnych umów z dotychczasowymi wykonawcami (twórcami systemów) w trybie z wolnej ręki.

(akta kontroli str. t. 3, str. 4, 13, 86, t. 5, str. 457-515, t. 6, str. 202-236, t. 7, str. 204-690)

3.2. W Biurze Funduszu realizowano w 2013 r. 221 umów zleceń i o dzieło⁶²(tj. o 76 mniej w stosunku do 2012 r.), w ramach których w 2013 r. wydatkowano 1.238,2 tys. zł. W wyniku badania 51 umów (z tego 50 umów zlecenia i jedna umowa o dzieło) na łączną kwotę 149,1 tys. zł, tj. 12% wydatków poniesionych na ten cel, stwierdzono, że powyższe umowy oraz wnioski o ich zawarcie, a także protokoły odbioru przedmiotu umowy zostały sporządzone zgodnie z obowiązującą w PFRON procedurą w tym zakresie, były celowe i gospodarne.

(akta kontroli str. t. 3, str. 13, t. 5, str. 345-413)

⁶⁰ Urzędowe Poświadczenie Odbioru, na które składają się dokumenty: Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia i Urzędowe Poświadczenie Doręczenia.

⁶¹ Umowa została zawarta z nowym wykonawcą w marcu 2013 r. i umożliwiała wykonywanie usługi od maja 2013 r.

⁶² 26 umów dotyczyło okresów wcześniejszych.

3.3 Wydatki na wynagrodzenia zaplanowano w ustawie budżetowej w wysokości 52.282 tys. zł, tj. w wysokości kwoty planowanej w 2012 r. Wykonanie wydatków wyniosło 52.256 tys. zł i było niższe od planu o 26 tys. zł (o 0,1%). Wydatki na ten cel stanowiły 1,1% ogółu wydatków Funduszu i były wyższe o 38 tys. zł (o 0,1%) od wydatków zrealizowanych w 2012 r. Przeciętne wynagrodzenie w 2013 r. wyniosło 4.590 zł (bez nagrody rocznej 4.296 zł) i było niższe niż w 2012 r. o 42 zł, tj. 0,9%. W planie na 2013 r. przewidziano zatrudnienie pracowników na 933,25 etatach, tj. w wysokości planowanej na 2012 r. Przeciętne zatrudnienie (w osobach, w przeliczeniu na pełne etaty) wyniosło 948,74 etatu i było wyższe niż w 2012 r. o 9,23 etaty (o 0,9%), natomiast w stosunku do planowanego średniorocznego zatrudnienia w 2013 r. było wyższe o 15,49 etatu. Przyczyną wzrostu liczby etatów w 2013 r. w odniesieniu do wielkości planowanej było zatrudnianie pracowników na czas określony do realizacji projektów UE, a także na umowę na zastępstwo.

(akta kontroli str. t. 3, str. 13, 86, t. 5, str. 44-72, t. 7, str. 626-685)

3.4 W dniu 31 grudnia 2013 r. zobowiązania niewymagalne PFRON wyniosły 109.578 tys. zł (w tym 92.925,3 tys. zł stanowiły nadpłaty z tytułu wpłat pracodawców, tj. 84,8%) i były wyższe o 37.208,3 tys. zł (o 51,4%) niż na koniec 2012 r. Wzrost zobowiązań z tytułu wpłat obowiązkowych spowodowany był m.in. brakiem deklaracji. Część podmiotów dokonała wpłat przed zarejestrowaniem się w ewidencji PFRON i złożeniem deklaracji. Występowały również przypadki, że podmioty zobowiązane do wpłat na PFRON uiściły wyższe kwoty, niż wynikało to z deklaracji. Na wzrost zobowiązań wpływ miała również zmiana systemu e-pfron, która nałożyła na pracodawców obowiązek złożenia deklaracji na nowych formularzach. Część pracodawców złożyła błędne deklaracje, a część po terminie, co uniemożliwiło ich zaksięgowanie w 2013 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. w PFRON nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. t. 3, str. 9, 14, 87, 447-449, t. 5, str. 4-8, 10, 16-19, 30)

3.5 Wydział Audytu Wewnętrznego PFRON przeprowadził, zgodnie z planem, 18 zadań audytowych oraz trzy zadania o charakterze czynności doradczych. Dodatkowo zostały przeprowadzone trzy zadania audytowe, zlecone przez Prezesa Zarządu PFRON (poza planem audytu). Plan audytu został zatwierdzony przez Prezesa Zarządu Funduszu. Sprawozdanie z wykonania audytu w 2013 r. zostało terminowo przekazane Prezesowi Zarządu PFRON, który przekazał je do Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Zalecenia/rekomendacje (65) służące poprawie, jakości i skuteczności funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w PFRON sformułowane w przypadku 14 zadań audytowych. W 2013 r. Wydział Kontroli Funduszu i Oddziały PFRON zrealizowały łącznie 2.258 działań kontrolnych, w tym 768 kontroli i 1.490 czynności sprawdzających pracodawców zarejestrowanych w SODiR. W 2013 r. Wydział Kontroli Funduszu objął kontrolą: 30 zpch, 33 organizacje pozarządowe, osiem jst., 11 jednostek organizacyjnych Funduszu i 24 jednostki prowadzące działalność gospodarczą.

Istotne ustalenia, propozycje lub zalecenia audytu były omawiane przez Zarząd Funduszu z kierującymi jednostkami audytowanymi. Były także punktem wyjścia do przedstawienia uwag i oczekiwań Zarządu PFRON odnośnie kolejnych zadań audytowych. Informacje z przeprowadzonych kontroli u beneficjentów PFRON i z kontroli wewnętrznych były rozpatrywane na posiedzeniach Zarządu Funduszu. W wyniku podjętych przez Zarząd decyzji wdrożono m.in. nowelizację procedury w zakresie postępowania sprawdzającego pracodawcę zarejestrowanego w SODiR, wdrożono procedurę działań kontrolnych wobec pracodawców zarejestrowanych w ww. systemie, poprawiono przepływ informacji pomiędzy Biurem Funduszu i Oddziałami PFRON, utworzono aplikację internetową pn. „Rejestr kontroli i kontroli wewnętrznej” w celu bieżącego raportowania, sprawozdawczości, wsparcia procesu analizy ryzyka oraz archiwizacji elektronicznej. Zarząd Funduszu omawiał i akceptował sprawozdania i informacje z działalności innych jednostek PFRON, np. comiesięczne sprawozdanie Wydziału Finansowego z realizacji planu finansowego. W przypadku zidentyfikowania zagrożeń wymagających reakcji, Zarząd Funduszu wydawał dyrektorom właściwych jednostek zalecenia lub wskazania w celu ograniczenia istniejącego ryzyka. Wydane zalecenia były ewidencjonowane w Sekretariacie Zarządu, a ich realizacja podlegała monitorowaniu.

(akta kontroli str. t. 3, str. 27-29, t. 5, str. 262-344, 414-456, t. 6, str. 202-232, t. 7, str. 626-685)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

•
NIK zwraca uwagę, iż stwierdzone w toku kontroli pomyłki pisarskie w dokumentacji dotyczącej prowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, mogą świadczyć o jej nierzetelnym sporządzaniu przez członków komisji przetargowych oraz niezachowaniu należytej staranności przez osoby dokonujące weryfikacji i zatwierdzania tej dokumentacji. Ponadto, zdaniem NIK, w PFRON nie podjęto wystarczających działań w celu rozpoczęcia prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w terminie umożliwiającym zapewnienie ciągłości świadczenia usług, zwłaszcza w odniesieniu do użytkowanych od wielu lat systemów informatycznych - niezbędnych dla prawidłowego realizowania statutowych zadań.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2013 r.

4. Wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym

Opis stanu
faktycznego

W uzasadnieniu do ustawy budżetowej wydatki Funduszu w 2013 r. zostały zaplanowane w dwóch funkcjach państwa: funkcji 13 *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny* oraz funkcji 14 *Rynek pracy*.

W ramach funkcji 13 i zadania 13.1. *Pomoc i integracja społeczna*⁶³ Fundusz realizował podzadanie 13.1.3. *Wyrównywanie szans i integracja społeczna osób niepełnosprawnych*, którego celem było utrzymanie optymalnego poziomu funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich aspektach życia, a miernikiem realizacji celu był – *Udział osób niepełnosprawnych objętych działaniami w zakresie rehabilitacji w zbiorowości osób niepełnosprawnych 16 lat i więcej/PFRON-BAELI*. W ramach tego podzadania realizowano trzy działania (13.1.3.1., 13.1.3.2., 13.1.3.4.), dla których określono cele i mierniki ich wykonania.

W ramach funkcji 14 i zadania 14.1 *Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu*⁶⁴, Fundusz realizował podzadanie 14.1.5 *Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych*, którego celem było zapewnienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, a miernikiem realizacji celu był – *Współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym*. W ramach tego podzadania realizowano trzy działania (14.1.5.1, 14.1.5.2., 14.1.5.3.), dla których określono cele oraz mierniki ich realizacji.

Podzadania i działania ujęte w planowanych wydatkach Funduszu w układzie zadaniowym oraz treść ich celów odzwierciedlały priorytety i obszar działalności PFRON określone w ustawie o rehabilitacji.

W ocenie NIK wydatki budżetu PFRON w układzie zadaniowym były na bieżąco korygowane, stosownie do zmian wprowadzonych do budżetu Funduszu w układzie tradycyjnym. Wykonanie planu wydatków w układzie zadaniowym (po zmianach) wykazano w kwocie równej kwocie wykonania planu wydatków w układzie tradycyjnym (po zmianach). W odniesieniu do wartości docelowych mierników, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że zostały one osiągnięte.

(akta kontroli str. t. 1, str. 369, t. 3, str. 11-12, 15-19, 82-85, 96)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji zadań ujętych w planie finansowym Funduszu w układzie zadaniowym.

⁶³ Zadanie 13.1. było realizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, a PFRON realizował w ramach tego zadania podzadanie 13.1.3.

⁶⁴ Zadanie 14.1 było realizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, a PFRON realizował w ramach tego zadania podzadanie 14.1.5.

5. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji gospodarczych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań Funduszu: z wykonania planu finansowego PFRON (Rb-40) – po korekcie⁶⁵, o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2013 r. (Rb-N), zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2013 r. (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶⁶ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶⁷. Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz przychodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania planu finansowego PFRON w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) były zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶⁸.

(akta kontroli str. t. 2, str. 205-206, 518-526, t. 3, str. 1-3, 11-19, 89-91, 94-96, t. 5, str. 4-5, 258-261)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości kwartalnej oraz rocznej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego PFRON i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie opiniuje zgodność kwot wydatków ujętych w rocznym sprawozdaniu z wykonania planu finansowego PFRON w układzie zadaniowym.

6. Księgi rachunkowe oraz skuteczność mechanizmów kontroli zarządczej

Opis stanu faktycznego

Funkcjonujące w PFRON zasady rachunkowości spełniały wymogi określone w art. 10 ustawy o rachunkowości. Obowiązujące w Funduszu procedury dotyczące kontroli zarządczej zawierały elementy kontroli operacji finansowych i gospodarczych oraz regulowały zasady obiegu i kontroli dokumentów księgowych. Ww. procedury dotyczyły m.in. kontroli dokonywanych wydatków ze środków PFRON, przygotowywania sprawozdań z wykonania planu finansowego oraz zasad i trybu wyznaczania celów PFRON, określania mierników ich realizacji, a także zasad monitorowania ich osiągnięcia. Wskazać należy, że w instrukcji emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych, obowiązującej w Biurze Funduszu⁶⁹ wprowadzono zmiany⁷⁰ dotyczące rejestracji dowodów zakupu, m.in. poprzez ostemplowanie ich datą wpływu i bezzwłoczne przekazywanie do działu księgowości celem rejestracji i dekretacji na właściwą komórkę merytoryczną. Wskazano także, iż opis merytoryczny i weryfikacja pod względem formalno-rachunkowych powinny odbyć się w czasie pozwalającym na dokonanie płatności w terminie. Określono, że dowód zakupu powinien zostać zwrócony do działu księgowości nie później niż trzy dni robocze przed

⁶⁵ W dniu 27 lutego 2014 r. p.o. Prezesa Zarządu PFRON przedłożył Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej sprawozdanie „Rb-40 roczne sprawozdanie z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2013 rok, planu finansowego państwowego funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 roku”. W dniu 17 marca 2014 r. Prezes Zarządu PFRON przedłożyła Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej korektę ww. sprawozdania – z powodu niepełnej migracji danych księgowych w ramach zmiany systemu obsługi finansowej (SOF), która nastąpiła w lutym 2014 r. Ww. piśmie podano również, że na powyższe zmiany miały wpływ nieprawidłowe dane generowane w raportach finansowo-księgowych stanowiących podstawę do sporządzenia sprawozdania finansowego za 2013 r.

⁶⁶ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁶⁷ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

⁶⁸ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

⁶⁹ Nadanej zarządzeniem nr 129/2001 Prezesa Zarządu PFRON z 14 grudnia 2001 r.

⁷⁰ Zarządzenia Prezesa Zarządu PFRON: nr 97/2013 z 29 sierpnia 2013 r. i nr 99/2013 z 3 września 2013 r.

terminem płatności. W ww. instrukcji nie określono jednak terminu na dokonanie potwierdzenia merytorycznego i formalno-rachunkowego na dowodach. Tym samym Fundusz nie w pełni zrealizował wniosek pokontrolny, sformułowany w powyższym zakresie, w wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 16 kwietnia 2013 r., po przeprowadzeniu kontroli w zakresie wykonania planu finansowego PFRON w 2012 r. Ponadto, w polityce rachunkowości⁷¹ zmieniono zapisy dotyczące terminów ujmowania w księgach rachunkowych dowodów, które wpłynęły w następnym miesiącu, a dotyczą operacji gospodarczych poprzedniego miesiąca oraz określono terminy zamykania miesięcznych okresów rozrachunkowych⁷². Tym samym Fundusz zrealizował wniosek pokontrolny NIK sformułowany w powyższym zakresie, po przeprowadzeniu kontroli wykonania planu finansowego PFRON w 2012 r.

W zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą i umową/zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kątach syntetycznych i analitycznych oraz prawidłowości ich ujęcia w sprawozdaniach budżetowych kontrolą objęto badanie próby zapisów i dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi. Losowanie przeprowadzono statystyczną metodą monetarną (MUS) polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości⁷³.

W zakresie spełniania wymogów formalnych kontrolą objęto próbę 119 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 27.657,6 tys. zł, w tym 107 o wartości 26.020,3 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz 12 o wartości 871,4 tys. zł dobranych w sposób celowy (niestatystyczny)⁷⁴. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym, za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków:

- w czterech dowodach na kwotę 2.053.315 zł dokonano poprawek w dekretacji w sposób niezgodny z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości, z powodu pomyłki pracownika,
- w pięciu dowodach na kwotę 917.778 zł dokonano niewłaściwej dekretacji na koncie 642 (rozliczenia przyszłych okresów), z uwagi na obowiązujące w 2013 r. w tym zakresie regulacje wewnętrzne,
- w pięciu dowodach na kwotę 1.130.212 zł wystąpiły błędy w zakresie znajdujących się na nich opisów merytorycznych, które polegały na wpisaniu niewłaściwego numeru umowy bądź niezweryfikowaniu opisu treści operacji gospodarczej podanego przez wystawcę faktury w stosunku do zapisów umowy, z powodu przeoczenia,
- w 17 dowodach na kwotę 2.774.824 zł opisu merytorycznego i akceptacji pod względem merytorycznym dokonała ta sama osoba, z powodu niepełnej liczby pracowników w komórce merytorycznej,
- w czterech dowodach na kwotę 575.512 zł zatwierdzenia do wypłaty w imieniu kierownika jednostki dokonała osoba, która przekroczyła, powierzony na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷⁵, zakres udzielonego jej – co do wysokości kwoty – upoważnienia. Było to spowodowane sytuacją kadrową i potrzebą wypełnienia przez kierownika działu obowiązków dyrektora wydziału, jednakże nie miało wpływu na prawidłowość zaciągniętych zobowiązań⁷⁶.

⁷¹ Przyjętej zarządzeniem nr 54/2013 Prezesa Zarządu PFRON z 26 kwietnia 2013 r.

⁷² Zarządzenia Prezesa Zarządu PFRON: nr 128/2013 z 31 października 2013 r., nr 137/2013 z 22 listopada 2013 r.

⁷³ Do losowania próby przyjęto ryzyko statystyczne na poziomie 25% oraz próg istotności na poziomie: 5% w odniesieniu do nieprawidłowości o charakterze formalnym, 2,25% w odniesieniu do nieprawidłowości wpływających na sprawozdawczość bieżącą, 1,5% w odniesieniu do nieprawidłowości wpływających na sprawozdawczość roczną.

⁷⁴ Do łącznej kwoty dotyczącej próby dowodów wliczono także zapisy księgowe w kwocie ogółem 765.903,88 zł wynikające z faktury nr FSJ/000299/13 na kwotę 1.256.801,69 zł, które z uwagi na ich wartość niższą od 359.930,00 zł (interwał losowania) nie zostały wylosowane przez MUS do badania

⁷⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885.

⁷⁶ W PFRON ostatecznym zatwierdzeniem do wypłaty jest podpisanie przelewu w formie elektronicznej, które jest dokonywane w systemie BGK-24 przez dwóch pełnomocników.

- w czterech przypadkach na kwotę 778.891 zł dokonano zmiany dekretacji i przeksięgowania bez stosowania postanowień instrukcji emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w zakresie sporządzenia polecenia księgowania (PK), z powodu pomyłki pracownika.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono także, że zapisy księgowe zawierały elementy wymagane przepisami ustawy o rachunkowości, były sprawdzalne, zostały ujęte w księgach rachunkowych w sposób trwały, według właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej oraz z uwzględnieniem chronologii zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków, które stanowiły naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości:

- w czterech dowodach na kwotę 910.495 zł stwierdzono, że na skutek błędu pracownika lub długotrwałego dokonywania opisów w zakresie kontroli merytorycznej zostały one ujęte w ewidencji księgowej w innym miesiącu, niż nastąpiła operacja gospodarcza. Nie to jednak wpływu na sprawozdawczość PFRON.

(akta kontroli str. t. 3, str. 1-3,11-19, 89-91, 94-96, t. 6, str. 1-430, t. 7, str. od 1-202, 626-687)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 26 dowodach księgowych, na łączną kwotę 6.135.569 zł, stwierdzono błędy formalne w zakresie dekretacji, sposobu nanoszenia korekt, błędnych opisów merytorycznych, braku weryfikacji poprawności zapisów dokonanych przez wystawców faktur,
- w przypadku czterech dowodów na łączną kwotę 575.512 zł, przekroczono określony kwotowo zakres udzielonego upoważnienia do zatwierdzania dowodów księgowych w imieniu kierownictwa jednostki,
- cztery dowody księgowe, na łączną kwotę 910.495 zł, wprowadzono do ksiąg rachunkowych w niewłaściwych okresach w odniesieniu do daty operacji gospodarczych, których dotyczyły.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że stwierdzone w toku błędy formalne dotyczące objętych badaniem zapisów i odpowiadających im dowodów księgowych dotyczyły w dużej mierze dokumentów z okresu przed zmianą (dokonaną w październiku 2013 r.) na stanowisku głównego księgowego Funduszu oraz przed wprowadzeniem zmian w polityce rachunkowości i instrukcji emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych, wnioskowanych przez NIK po ubiegłorocznej kontroli planu finansowego PFRON. NIK zwraca uwagę, że wniosek sformułowany po kontroli wykonania planu finansowego PFRON w 2012 r., dotyczący określenia w instrukcji emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych terminów na dokonanie potwierdzenia dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez właściwe komórki Biura PFRON nie został w pełni zrealizowany.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznego sprawozdania Rb-40 i sprawozdań za IV kwartał RB-N i Rb-Z oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości. Natomiast Izba ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, biorąc pod uwagę wyniki badania zgodności⁷⁷ w odniesieniu do systemu księgowego.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷⁸, wnosi o:

1. Prowadzenie przez Dział Windykacji ewidencji windykowanych zaległości pozostałych w aktualnej wartości, uwzględniającej kwoty wpłat, odsetek oraz kosztów egzekucyjnych,
2. Terminowe wydawanie decyzji określających wysokość zobowiązań oraz decyzji o przyznaniu ulg we wpłatach na PFRON.

⁷⁷ Jeden z elementów objętych badaniem metodą MUS.

⁷⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami

3. Wylimitowanie przypadków braku staranności przy sporządzaniu dokumentów na etapie przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
4. Podejmowanie realizacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w terminie umożliwiającym zachowanie ciągłości świadczenia usług, niezbędnych do realizacji zadań statutowych Funduszu.
5. Kontynuowanie działań dotyczących przejęcia przez PFRON praw majątkowych (m.in. do kodów źródłowych i dokumentacji) do użytkowanych systemów informatycznych, celem umożliwienia pozyskiwania usług w trybie konkurencyjnym.
6. Wylimitowanie błędów formalnych w zakresie nanoszenia korekt, dekretacji, opisów merytorycznych w dowodach księgowych oraz przypadków ujmowania dowodów księgowych w niewłaściwych okresach.
7. Zatwierdzanie przez pełnomocników Zarządu PFRON dowodów księgowych do kwot określonych w udzielonych upoważnieniach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

Dyrektor
Jacek Szczerbiński

Kontrolerzy
Bożena Matyjasiak
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Kazimierz Laskus
Doradca prawny

.....
Tomasz Marcin Grudziński
Specjalista kontroli państwowej

.....
Marek Ryszard Przystolik
Starszy inspektor kontroli państwowej